

UZASADNIENIE

W obowiązującym stanie prawnym osoby, które ukończyły 18 lat, mają obowiązek posiadania dowodu osobistego. Mimo, że obowiązek ten nie jest równoznaczny z obowiązkiem posiadania dokumentu tożsamości przy sobie, zdarzają się sytuacje w których okazanie dokumentu tożsamości konieczne jest do załatwienia sprawy przed organem administracji publicznej. Z kolei w przypadku dokumentów takich jak prawo jazdy, kierujący pojazdem jest obowiązany mieć przy go sobie i okazywać na żądanie uprawnionego organu.

W pośpiechu życia codziennego dokumenty w tradycyjnej postaci często są gubione są przedmiotem kradzieży lub po prostu o nich zapominamy. Dlatego dostępne obecne nowoczesne narzędzia informatyczne powinny wspomóc obywateli w wyżej opisanych sytuacjach oraz istotnie uprościć funkcjonowanie relacji państwo-obywatel.

Projektowane rozwiązania mają na celu umożliwienie obywatelowi skorzystania z e-usługi będącej alternatywą dla tradycyjnego okazywania dokumentu tożsamości lub innego dokumentu w postaci papierowej/plastikowej (np. dowód osobisty, prawo jazdy). Dzięki nowej e-usłudze możliwe będzie zrównanie tradycyjnie wykorzystywanych metod okazywania dokumentów w postaci papierowej/plastikowej przez wyświetlenie ich w postaci elektronicznej.

Należy podkreślić, że projektowana nowa e-usługa nie zastępuje tradycyjnego dowodu osobistego czy innych dokumentów potwierdzających uprawnienia, lecz jedynie wprowadza alternatywną możliwość potwierdzania tożsamości przez obywatela. Tym samym obowiązujące regulacje w tym zakresie zostaną jedynie uzupełnione o alternatywny sposób potwierdzenia tożsamości, tj. z wykorzystaniem nowej e-usługi. Projektowane rozwiązania nie ingerują również w obecne uprawnienia służb dotyczących legitymowania osób i potwierdzania ich tożsamości, nie przewidując w tym zakresie obowiązującego stanu prawnego.

Analizując możliwość wykorzystania nowej e-usługi w kontaktach obywatela z administracją publiczną, zdecydowano, że z uwagi na zakres podmiotowy ustawy z dnia 17 lutego 2005 r. o informatyzacji działalności podmiotów realizujących zadania publiczne (Dz. U. z 2014 r. poz. 1114 ze zm.), określony w art. 2, oraz jej zakres przedmiotowy, przepisy jej dotyczące powinny stanowić element tej ustawy.

Projektowana ustawa, przewiduje dodanie nowego art. 16c w ustawie z dnia 17 lutego 2005 r. o informatyzacji działalności podmiotów realizujących zadania. Przepis ten w ust. 1 stanowi o tym, na czym polegać będzie e-usługa. E-usługa, której dotyczy niniejszy projekt, polega na wyświetleniu danych zawartych w dokumencie(w tym np. dokumencie tożsamości) przechowywanych w rejestrze publicznym. Przedmiotowa e-usługa świadczona będzie również w odniesieniu do identyfikacji rzeczy lub potwierdzenia praw lub sytuacji prawnej osoby lub stanu prawnego. Dane zawarte na dokumencie w tradycyjnej są zgromadzone i przechowywane w rejestrze publicznym – w przypadku dowodu osobistego w Rejestrze Dowodów Osobistych (dalej „RDO”). To co zostanie wyświetlone na urządzeniu podmiotu publicznego, będzie niejako cyfrowym odzwierciedleniem np. dowodu osobistego i będą „zaciągane” z RDO. Należy podkreślić, że dane prezentowane w nowej e-usłudze nie będą przechowywane ani na urządzeniu obywatela, ani na urządzeniu funkcjonariusza czy urzędnika.

Projektowana nowelizacja zakłada, że organem odpowiedzialnym za funkcjonowanie systemu służącego do realizacji e-usługi polegającej na wyświetleniu tzw. mDokumentu będzie minister właściwy do spraw informatyzacji. Minister właściwy do spraw informatyzacji będzie również administratorem danych użytkowników tego systemu, a zakresie przetwarzania danych zawartych w systemie zastosowanie znajdą przepisy o ochronie danych osobowych. Funkcjonowanie systemu teleinformatycznego, jak każdego innego systemu teleinformatycznego prowadzonego przez podmiot publiczny, regulują przepisy ustawy o informatyzacji oraz akty wykonawcze wydane na jej podstawie, w tym rozporządzenie Rady Ministrów z dnia 12 maja 2012 r. w sprawie Krajowych Ram Interoperacyjności, minimalnych wymagań dla rejestrów publicznych i wymiany informacji w postaci elektronicznej oraz minimalnych wymagań dla systemów teleinformatycznych (Dz. U. z 2016 r. poz. 113, z późn. zm.). W związku z tym system teleinformatyczny umożliwiający korzystanie z nowej e-usługi będzie spełniał wszelkie wymogi wynikające z tych przepisów, w tym wymogi dotyczące interoperacyjności i rozliczalności.

Przewiduje się, że Obywatel będzie mógł skorzystać z e-usługi, o ile wyrazi na to zgodę, a zgoda może być cofnięta przez Obywatela w każdym czasie.

Projekt ustawy przewiduje, że minister właściwy do spraw informatyzacji będzie określał, w drodze rozporządzenia, jakie dokumenty służące do potwierdzenia tożsamości osoby, identyfikacji rzeczy lub potwierdzenia stanu prawnego lub prawa osoby będą udostępniane w ramach e-usługi. Zakłada się bowiem etapowość wdrażania e-usługi. Przewiduje się, że pierwszym udostępnionym w e-usłudze dokumentem będzie dowód osobisty. W kolejnych fazach realizacji projektu przewiduje się uruchamianie kolejnych dokumentów, takich jak prawo jazdy, dowód rejestracyjny czy też dowód ubezpieczenia pojazdu.

Minister właściwy do spraw informatyzacji będzie również udostępniał w BIP informację o warunkach organizacyjno-technicznych korzystania z usługi – informacja ta będzie swego rodzaju regulaminem wykorzystywania tzw. mDokumentów przez Obywateli.

Projekt przewiduje, że w pierwszym etapie usługa będzie możliwa do wykorzystania w kontaktach z Policją, Strażą Graniczną oraz w urzędach obsługujących organy administracji rządowej oraz w urzędach obsługujących organy jednostek samorządu terytorialnego. Skorzystanie z usługi w relacjach z pozostałymi podmiotami publicznymi, o których mowa w art. 2 ustawy z dnia 17 lutego 2005 r. o informatyzacji działalności podmiotów realizujących zadania publiczne, będzie możliwe nie później niż od dnia 1 stycznia 2019 r. Zgodnie z brzmieniem art. 3 projektu ustawy, przewiduje się, że ustawa wejdzie w życie po upływie 1 miesiąca od dnia jej ogłoszenia.

Projekt ustawy nie jest objęty prawem Unii Europejskiej oraz nie zawiera norm technicznych w rozumieniu przepisów rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 23 grudnia 2002 r. w sprawie sposobu funkcjonowania krajowego systemu notyfikacji norm i aktów prawnych (Dz. U. Nr 239, poz. 2039, z późn. zm.) i w związku z powyższym nie podlega procedurze notyfikacji.

Projektowana ustawa nie wymaga przedstawienia instytucjom i organom Unii Europejskiej lub Europejskiemu Bankowi Centralnemu.

Projekt został umieszczony w Biuletynie Informacji Publicznej na stronie podmiotowej Rządowego Centrum Legislacji, w serwisie Rządowy Proces Legislacyjny oraz w BIP na stronie podmiotowej Ministerstwa Cyfryzacji.